

EL LLENGUATGE

Això sí

El conjunt *això sí* pot aparèixer com la simple coincidència del pronom neutre *això* i el mot afirmatiu *sí*, que si sovint forma tota una frase —en una resposta— és perquè és la reducció de tota una proposició, talment com s'esdevé amb el mateix adverbí *sí*. Així, quan diem *Això sí*, volem dir *Això sí que és veritat*, *Això sí que em convé*, *Això sí que ho vull*. Però ja en aquests casos el conjunt *això sí* té un cert valor adversatiu, perquè quan diem *Això sí (que és veritat)* expressem la idea que neguem la veracitat —o, si més no, que en dubtem— d'allò que s'havia dit abans.

I aquest valor conjuncional de *això sí* es desenvolupa ja àmpliament en una oració com *Això sí que no m'ho esperava de tu*, que no admet reducció i que estableix clarament un lligam lògic amb l'exposició d'un fet o d'una idea realitzada anteriorment.

Hauriem d'atribuir, per tant, el conjunt *això sí*, el valor d'una autèntica locució conjuntiva de coordinació, del grup de les anomenades adversatives, que expressen una certa idea d'oposició, en uns casos més atenuada que en d'altres, entre el que es diu en l'oració de què formen part i el que s'ha dit en una oració anterior, amb la qual la primera es relaciona lògicament.

No l'hem sabuda trobar inventariada a cap de les gramàtiques que hem consultat —de fet, tota llista de locucions gramaticals ha d'ésser necessàriament incompleta—, ni figura tampoc al Diccionari Fabra ni a la Gran Enciclopèdia Catalana (a l'article «*això*»), però la trobem al Diccionari Alcover-Moll, a la llista de locucions (sense cap especificació) formades amb el pronom *això*, indicant que «serveix per introduir una fórmula adverbial explicativa de la proposició anterior», i amb un exemple de Pere A. Penya, poeta mallorquí del segle XIX: *Y se tiran indirectes, això sí, riguent riguent*. Aquest exemple, fora del seu context, és potser una mica ambigu: *això sí*, enllaça els dos termes entre els quals apareix inserit o bé el conjunt de l'oració amb una oració anterior? En un exemple com *El negoci és modest; això sí, (és) molt ben administrat*, el conjunt *això sí* fa d'element d'enllaç, amb l'ajuda de la puntuació, de dues oracions coordinades. En el següent exemple d'Espriu marca només la idea d'oposició: *l Mardoqueu governà en nom seu, sota el dictat d'Esther, imagina't com, procurant, sembla, això sí, una mica de bonança per a la nissaga de Jacob*.

Albert Jané